

Незважаючи на значні переваги, у комбінованих діаграм є свої недоліки. По-перше, їх створення може бути більш складним порівняно зі створенням окремих стовпчастих чи лінійних діаграм. По-друге, велика кількість різних типів даних або серій в комбінованій діаграмі може зробити його перенасиченим і менш зрозумілим для аналізу.

Отже, вибір між комбінованими діаграмами чи іншими методами візуалізації визначається специфікою завдання, характеристиками даних, а також вашою метою та аудиторією, для якої ви створюєте візуалізацію.

Інформаційні джерела

1. Нелюбов В. О. Куруца О. С. Презентація формул і діаграм: електронний навчальний посібник. Ужгород. ДВНЗ "УжНУ", 2019. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/28063>.

2. В. П. Муляр. Візуалізація даних та інфографіка : Навч. посіб. Луцьк : Міжнародний фонд соціальної адаптації, 2020. 200 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21255>.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО АУДИТУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВИМИ АКТИВАМИ

Баслик О.В., аспірант

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Н.С. Ковалевська**
Державний біотехнологічний університет

Широкий вибір цифрових активів відкриває нові можливості для інвесторів, бізнесу та споживачів, проте їх застосування пов'язано з низкою ризиків, такими як кіберзагрози та не вирішені регуляторні питання. Слід зазначити, що стрімкий розвиток цифрових активів продовжується, і їх роль в економіці та суспільстві зростає. Цифрові активи - це активи, які існують в цифровій формі та мають вартість (криптовалюти; токени та криптоплатформи; цифрові медіа активи; інтелектуальна власність; дані; віртуальна нерухомість) [1, с.163].

Проведений аналіз свідчить, що криптовалюти, такі як Bitcoin, Ethereum, є найбільш популярними формами цифрових активів на сьогодні. Вони використовуються для зберігання вартості та проведення фінансових транзакцій, що відкриває нові можливості для інвесторів та бізнесу. Розвиток блокчейн-технології сприяє створенню токенів на різних криптоплатформах. Ці токени можуть мати різне

використання, включаючи створення смарт-контрактів, використання у децентралізованих додатках тощо. Цифрові медіа активи, такі як цифрові книги, музика, фільми, та інше, стали невід'ємною частиною розважальної та освітньої сфери, що розповсюджуються через онлайн-платформи та магазини. Інтелектуальна власність, така як патенти, авторські права, та товарні знаки, може бути цифровим активом, що має велику цінність для інноваційних компаній та творців контенту. Дані, які збираються та оброблюються великими корпораціями та державними установами, є важливими цифровими активами й використовуються для прийняття рішень, аналізу та вдосконалення продуктів та послуг. В останні роки з'явилися платформи для купівлі та продажу віртуального нерухомого майна, такого як земельні ділянки у віртуальних світах, це нова категорія цифрових активів [2].

Віртуальна форма цифрових активів вимагає розробки концепцій та запровадження методів, які знижують ризик їх використання. Саме ризик-орієнтований аудит є важливим інструментом для сучасних організацій, оскільки він допомагає впоратися з ризиками та забезпечити стійкість та надійність бізнес-процесів в умовах зростаючої неспроможності.

Ризик-орієнтований аудит системи управління цифровими активами - це процес оцінки та аналізу ризиків, пов'язаних із цифровими активами підприємства [3, с.13]. Даний аудит має на меті визначити, наскільки ефективно менеджмент підприємства управляє своїми цифровими активами та які ризики можуть виникнути в результаті недоліків у системі управління. Основні етапи ризик-орієнтованого аудиту системи управління цифровими активами включають наступне:

Етап 1. Визначення об'єкта аудиту. Визначають, які саме цифрові активи (наприклад, дані, програми, веб-сайти, інтелектуальна власність) підлягатимуть аудиту.

Етап 2. Визначення ризиків. Окреслюють коло потенційних ризиків, що пов'язані з цифровими активами, такі як кіберзагрози, втрата даних, порушення авторських прав, проблеми з безпекою тощо.

Етап 3. Оцінка ефективності управління ризиками. Аналізують наскільки ефективна система управління цифровими активами в управлінні виявленими ризиками.

Етап 4. Визначення слабких місць. Виявляють слабкі місця в системі управління цифровими активами, які можуть сприяти виникненню ризиків.

Етап 5. Підготовка рекомендацій. Розробляють рекомендації для виправлення виявлених недоліків та покращення системи управління цифровими активами.

Етап 6. Аудиторський звіт. Після завершення аудиту складається аудиторський звіт, в якому відзначаються результати аудиту та надаються рекомендації щодо їх оптимізації.

Етап 7. Впровадження рекомендацій. Реалізуються надані рекомендації з метою покращення системи управління цифровими активами та зменшення ризиків.

Етап 8. Моніторинг та оновлення. Здійснюється постійний моніторинг стану системи управління ризиками, оновлюються плани та розробляються заходи для їх зменшення.

Ризик-орієнтований аудит системи управління цифровими активами допомагає підприємствам зменшити можливі ризики та збільшити ефективність управління цифровими активами, що є важливим в умовах сучасної цифрової економіки. Так покращення управління ризиками дозволяє підприємствам підвищити ефективність діяльності та зменшити можливі негативні наслідки. Під час проведення аудиту виявляють неефективні або надлишкові процеси та ресурси, що оптимізує діяльність підприємства.

Ризик-орієнтований аудит допомагає перевірити, чи дотримується організація законодавства та стандартів у своїй економічній діяльності, визначити можливі помилки чи зловживання в фінансовій звітності, що покращує ступінь довіри інвесторів та стейкхолдерів [4, с. 257].

Своєчасне виявлення ризиків допомагає підприємству посилити свій внутрішній контроль та зменшити можливі фінансові збитки, надає менеджменту необхідну інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо діяльності підприємства. Також аудитори можуть виявити шахрайство та зловживання на підприємстві та запобігти їм [5, с. 241].

Таким чином, основні перспективи впровадження ризик-орієнтованого аудиту системи управління цифровими активами полягають в: розширенні обсягу застосування (може бути застосований в різних галузях, включаючи фінанси, інформаційну безпеку, ланцюг постачання тощо); розвитку аналітичних методів (за допомогою розвитку аналітичних та обчислювальних методів, ризик-орієнтований аудит може стати більш точним та автоматизованим); застосуванні технологій штучного інтелекту (дозволить швидше виявляти ризики та вдосконалювати аудиторські процеси). У світі

цифрової трансформації, ризик-орієнтований аудит набуває ще більшої важливості для забезпечення стійкості та успішності бізнесу.

Інформаційні джерела

1. Ковалевська Н. С., Нестеренко І. В., Соколова Є. Б., Карбівнича Т. В. Цифровий компонент сучасного аудиту діяльності суб'єктів підприємницької діяльності. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 161-168. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-168-175>. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/10062>

2. Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища: Міжнародний стандарт аудиту (МСА) № 315 URL: http://www.apu.com.ua/files/temp/Audit_2013_1.pdf.

3. Нестеренко І. Україна: виклики та можливості для розвитку аудиту. *Аудитор України*. Київ. 2015. №. 1-2. С. 12-15.

4. Бенько М. М. Інформаційні технології як фактор інтеграції внутрішнього і зовнішнього аудиту. *Економічний форум*. 2015. № 1. – С. 254–262. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecfor_2015_1_44.pdf.

5. Kashchena N, Nesterenko I. Digitalization of the innovative development management information service of the enterprise. Mechanisms for ensuring innovative development of entrepreneurship. Monograph. Tallinn: Teadmus OÜ, 2022. P. 238-254 URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/31559>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЗБУТ

Бобловська О.О., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Н.О. Бірченко**
Державний біотехнологічний університет

У сучасних економічних умовах підприємства значну увагу приділяють засобам стимулювання збуту. При оптимізації ефективності збутових витрат важливим є правильний облік витрат на збут, оскільки облікова інформація є визначальною для прийняття управлінських рішень та контролю за їх виконанням.

Одним із основних аспектів обліку витрат на збут є їх правильна класифікація. Витрати на збут можна розділити на різні типи, такі як комісійні з продажу, витрати на рекламу, витрати на відрядження, рекламні надбавки тощо. Визначення правильної класифікації має вирішальне значення для точної фінансової звітності, оскільки дозволяє краще зрозуміти структуру витрат процесу реалізації та дозволяє порівнювати різні періоди та підприємства.